

L'ATLAS INTERNACIONAL DE NÚVOLS (*)

Pot considerar-se una necessitat, sobretot en aquests temps d'agitació i materialisme, el tenir de tant en tant una estona de repòs per mirar al cel, i contemplar-hi unes masses vagues i inconsistents, els núvols, que si bé per a la gent de ciutat solen ésser objecte d'indiferència, no ho són, però, per als pagesos i la gent de mar, que hi veuen el senyal del temps que farà, del qual depèn, unes vegades, el seu pa, i unes altres vegades fins la vida. Es per això que els núvols han estat motiu de tants i tants aforismes que es troben en el folklore del camp i de la mar.

Els meteoròlegs han fet dels núvols objecte de catalogació i classificació, si bé això és quelcom més difícil del que sembla a primera vista.

Normalment, no ens donem compte de la gran varietat de núvols ni de la dificultat que ofereix llur estudi. Solament els japonesos els estudiaren en els temps antics i des d'aleshores han continuat fent-ho. A Europa fou sols a les primeries del segle XIX quan l'anglès T. L. Howard publicà el primer llibre sobre aquesta matèria: «Classification of clouds», que cridà força l'atenció i serví de base per als estudis ulteriors.

(*) Extracte de la conferència del Dr. E. FONTSERÈ, del 23 de febrer del 1934, en la qual foren projectades nombroses reproduccions dels tipus de núvols i estats del cel acceptats pels Congressos internacionals.

Durant el segle XIX, anglesos, francesos, alemanys i suecs arribaren, estudiant aquesta qüestió, a la constitució d'un Atlas Internacional definitiu que ha servit magníficament des de fa cinquanta anys. El perfeccionament dels mètodes fotogràfics i l'aviació han permès superar modernament aquell Atlas primitiu. El 1921 es creà a Londres una Comissió Internacional per a l'estudi dels núvols i l'establiment d'un nou Atlas. El 1923 es reuní aquesta Comissió a Utrecht, on foren donats a conèixer els treballs de la Fundació Rabell que patrocina el pròcer català senyor Patxot. El 1929 es reuní la Comissió a Barcelona i s'hi aplegaren milers de fotografies obtingudes arreu del món, per tal de planejar el nou Atlas. Les dificultats de caràcter econòmic que presentava el projecte foren vençudes gràcies a la generositat del senyor Patxot, membre també d'aquella Comissió. En la conferència Meteorològica Internacional de Copenhague, l'any 1929, foren aprovades les línies generals del nou Atlas que acaba de sortir de les premses. Conté 174 planxes amb fotografies de núvols i d'estats del cel; uns volums d'apèndixs seran dedicats als núvols especials, tropicals, etc. Han sortit les edicions francesa, anglesa i alemanya, i la catalana sortirà pròximament.

L'aportació de Catalunya en fotografies i treballs previs és realment important.